

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 80. Vtrum peccatores, schismatici, & hēretici possint validè conferre sacramenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

habet potestatem faciendi actum potest illum facere sub qualibet conditione, sub qua verisimile, & rationale est datam fuisse illi potestatem faciendi talem actum; sed non est verisimile, neque rationale à Deo datam fuisse ministris potestatem faciendi sacramenta sub conditionibus futuris, incertis, & impertinentibus: siquidem hæc potestas esset non in ædificationem, sed in destructionem; ergo.

QVAESTIO LXXX.

Virum peccatores, schismatici, & hæretici possint validè conferre sacramenta?

S. Thom. qu. 64. art. 5. & 9.

1. **V**identur non posse: primo quia sacramenta ordinantur ad emundandum hominem à peccatis, & ad dandam illis gratiam; sed peccatores, schismatici, & hæretici, cum sint immundi, non possunt alios emundare à peccatis: nam ut dicitur Ecclesiast. 34. *Ab immundo quid mundabitur?* Et cum careant gratia, non possunt dare gratiam, quam non habent: ergo &c.
2. Secundo eodem cap. 34. Ecclesiast. dicitur. *Qui baptizatur à mortuo, & iterum tangit mortuum, quid proficit lauatio eius?* Sed qui baptizatur ab hæretico, vel peccatore, baptizatur à mortuo; ergo talis baptismus nihil illi prodest, & est inualidus.
3. Tertio, instrumentum debet esse conunctum causæ principalis; sed peccatores sunt præcisi à Christo, qui est causa principalis sacramentorum, cum careant charitate, per quam membra Christo capiti vniuntur, iuxta illud 1. Jo. 4. *Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo;* ergo &c. A fortiori schismatici, & hæretici non possunt conferre sacramenta: siquidem non solum sunt præcisi à Christo, sed etiam per excommunicationem præcisi sunt ab Ecclesia.
4. Quarto Athanasius lib. 3. contra Arianos, Leo magnus epist. 77. Ambrosius, & alij Patres dicunt sacramenta ab hæreticis recepta pollui, & esse inutilia; ergo.
5. Quinto, ut narrat Eusebius lib. 7. Histor. cap. 7. Concilium quoddam Asiaticum circa annum 258. Iconij coelebratum ab Episcopis Galatiæ, Ciliciæ, Cappadociæ, aliarumque regionum definiuit baptismum, & alia sacramenta ab hæreticis collata esse inualida. Idem antea circa annum 217. definiuerat Concilium Africanum sub Agrippino Episcopo Carthagenensi Sancti Cypriani prædecessore, & post Agrippinum circa annum 258. hoc idem definiuerunt tria alia concilia Africana, præside Sancto Cypriano: ergo &c. Videri possunt Cyprianus epist. 71. & 73. & Baronius ad annos 217. & 258.

6. Respondeo Episcopos Asiaticos, refert Eusebius lib. 7. historiarum, cap. 6. Episcopos Africanos, ut refert Augustinus lib. 2. de baptismo, cap. 7. in concilijs relictis in quinto argumento docuisse non esse valida sacramenta, quæ conferuntur ab hæreticis, schismaticis post eorum separationem ab Ecclesia, ac proinde baptizatos, confirmatos, & ordinatos ab hæreticis, & schismaticis cum redeunt ad Ecclesiam, esse iterum baptizandos, confirmandos, & ordinandos. Augustinus loco citato indicat primum hæreticis erroris authorem fuisse Agrippinum Episcopum Carthagenensem Sancti Cypriani prædecessorem. Baronius autem anno 217. inspicitur occasionem errandi dedisse Tertullianum, qui cum esset catholicus, zelo immodico accensus censuit omnia hæreticorum, & schismaticorum sacramenta esse reprobanda. Agrippinum excutit in Episcopatu Carthagenensi, sic in errore sequutus est Sanctus Cyprianus, iuxta quod ipsemet proficitur epist. 71. ad Quintum, & epist. 74. ad Pompeium: imò multi apud Augustinum epist. 48. putant Cyprianum ante martyrium mutasse sententiam, & contra alios Episcopos Africanos reuocasse suum errorem, ut scribit Hieronymus Dialogo contra Luciferianos per motos autoritate Stephani Romani Pontificis, qui Stephanus concilia Africana à Cypriano celebrata reprobauit, Concilium autem Iconij non solum reprobauit, sed etiam Episcopos excommunicauit, ut narrat Baronius ad annum 258. num. 14. 15. & 16. Hunc errorem pertinaciter docuerunt, & auxerunt Donatistæ, ut videtur apud Augustinum in pluribus libris contra ipsos. Aliqui ex Donatistis, teste eodem Augustino, lib. 2. contra Cresconium Grammaticum, cap. 28. quos secuti sunt Apollinarius, teste Bernardo, serm. 76. in Cantica, & Abbigenses, teste Sancto Antonino in summa theologica p. 4. tit. 11. cap. 7. §. 5. docuerunt sacramenta inualidè conferri ab existentibus in peccato mortali, & Viclephus addidit sacramenta inualidè conferri à reprobis, patet ex Concilio Constantiensi sess. 8. & 9. narrat Thomas Vualdensis tom. 2. cap. 14. Luciferiani ut colligitur ex Hieronymo lococitato, videntur docuisse hæreticos, & schismaticos validè conferre sacramenta, sed sine effectu gratiæ, etiam si non sit obex in recipiente, ac Hieronymus refert hæc eorum verba. *Qui peccator est, quomodo potest peccatum mittere? Quomodo Sanctum sacrilegus facit?*

7. Contra hos errores de fide est, & à pluribus concilijs definitum, validum esse sacramentum, quod confertur ab hæretico schismatico, & peccatore, dummodo recipienti qua necessaria adsint, & conferre etiam effectum gratiæ, si non sit obex in recipiente. Probatur primo ex traditione, & consuetudine Ecclesiæ. Ecclesia siquidem à temporibus Apostolorum vsque ad Agrippinum nunquam

quam rebaptizauerat baptizatos ab hæreticis; ergo &c. Hoc argumento ex traditione vsus est Stephanus Papa, rescribens ad Cyprianum, ut ipsemet Cyprianus refert epist. 74. quæ est ad Pompeium. Verba Stephani sunt. *Si quis ergo à quacumque hæresi venerit ad nos, nihil innovetur, nisi quod traditum est, ut manus illi imponatur in penitentiam; cum ipsimet hæretici propriè alterentur ad se venientes non baptizent, sed communicent tantum.* Eodem argumento sæpè vitur Augustinus, ac præsertim lib. 2. de baptismo.

8. Probatur secundo: nam ministri sacramentorum operantur potestate accepta à Deo; sed Deus ministris malis, & hæreticis non aufert potestatem: ergo &c. Probatur minor: nam Deus dat ministris potestatem in bonum Ecclesiæ; sed ad bonum Ecclesiæ spectat, ut hæc potestas non pendeat à fide, & probitate ministri, alioquin omnia pene sacramenta essent incerta, & sequeretur magna confusio; ergo &c. Probatur tertio: nam Deus non aufert malis potestatem iurisdictionis, ideoque Matth. 23. dicitur. *Super cathedram Moysi sederunt scribæ, & pharisæi: omnia, quæ dixerint vobis, facite &c.* 1. Petri 2. *subditi estote dominis non tantum bonis, sed etiam discoloribus: ergo neque aufert potestatem ordinis, & conficiendi sacramenta.*

9. Ad 1. distinguo minorem: peccatores cum sint immundi, non possunt mundare, & cum careant gratia, non possunt dare gratiam principaliter; concedo; instrumentaliter, nego. Causa instrumentalis potest virtute principalis dare quod non habet, eo pacto, quo instrumentum artis virtute artificis dat formam artificialem, quam non habet, & manus medici, licet sit infirma, virtute artis medicatiæ potest ægroto dare sanitatem, quæ caret manus medici. Dum igitur Ecclesiast. 24. dicitur *ab immundo quid mundabitur?* negatur solum posse aliquem mundari ab immundo, tanquam à causa principali, at potest mundari ab immundo, tanquam à causa instrumentali, operante virtute Christi, qui est mundissimus.

10. Ad 2. Per illa verba, *qui baptizatur à mortuo, & iterum tangit mortuum, quid proficit lavatio eius?* Solum significatur, quod nil potest mundari ab immunditia legali contracta per contactum mortui, si quis iterum tangens mortuum contrahit eandem immunditiam, in quo sensu non sunt ad rem pro casu nostro. Christus porro potest baptizare, non solum per ministrum vivum vita gratiæ, sed etiam per mortuum.

11. Ad 3: Distinguo minorem: instrumentum debet esse coniunctum cause principali contactu virtutis, concedo; conjunctione membri vivi cui in capite, nego; distinguo eodem pacto minorem; & nego conjunctionem. Christus non solum potest operari per instrumentum coniunctum, & vivum, sed etiam per instrumentum separatum,

& mortuum, dummodo illud tangat contactu virtutis, eo pacto, quo artifex potest operari, non solum per manum vivam, tanquam per instrumentum coniunctum, sed etiam per instrumentum mortuum, & separatum, puta per malleum, ut docet S. Thomas quæst. 64. art. 5. ad 2. ergo non est mirum, quod Christus non solum possit operari per ministros bonos, tanquam per membra viva, fide, & charitate Christo ut capiti coniuncta, sed etiam per ministros malos, schismaticos, & hæreticos, tanquam per instrumenta præcisa, sed tamen Christo coniuncta contactu virtutis, in quantum habent à Christo virtutem conficiendi sacramenta.

12. Ad 4. Patres dicunt sacramenta ab hæreticis recepta pollui, & esse inutilia, non quia sint invalida, sed quia cum per se illicitum, & sacrilegum sit recipere sacramenta ab hæreticis, vel schismaticis, qui ab illis sacramenta recipiunt, per se, & nisi excusentur ignorantia, vel necessitate, peccant peccato sacrilegij, & ponunt obicem gratiæ, & sic non sanctificantur, neque mundantur, sed polluuntur, & fiunt magis peccatores, ut explicat S. Thomas quæst. 64. art. 9. ad 2.

13. Ad 5. iam dictum est concilia illa, Africana, & Asiatica errasse, ac fuisse reprobata à Romano Pontifice. Videri potest Augustinus lib. 6. & 7. de baptismo, in quibus ex professo refutat concilium Africanum 85. Episcoporum à Cypriano celebratum.

QVAESTIO LXX XI.

Virum ministri consecrati mortaliter peccent, si ministrant sacramenta in statu peccati mortalis?

S. Th. qu. 64. art. 6.

1. **V**identur non peccare saltem mortaliter; primo enim peccarent, quia indignè tractarent res sacras; sed etiam laicus existens in peccato mortali, dum ex charitate ministrat sacramentum baptismi infanti perclinanti, tractat indignè res sacras; ergo peccaret; sed laicus non peccat, ut docet S. Thomas hoc art. 6. ad 3. ergo &c.

2. Secundo peccaret etiam mortaliter, quicumque in statu peccati mortalis exerceret opera religionis spectantia ad cultum Dei, quia indignè tractaret res sacras: consequens est falsum, & ab omnibus negatur: ergo &c.

3. Tertio peccaret mortaliter, quicumque in statu peccati mortalis aliquod sacrum officium, quod sibi ex ordine convenit, exqueretur: siquidè tractaret indignè res sacras.

4. Quarto est peccatum communicare scienter alicui in actione peccaminosa; sed qui suscipit sacramentum Eucharistiæ, vel penitentiae à sacerdote, quem scit esse in statu